

Վ.ՏԱՐԱՆԳԻՆ

Բ

— Անցան տարիներ
 Խորն անապատին,
 Ուր ցեղեր վայրագ, ծառաւի ընդմիջ
 Իրարու ինչֆին, իրարու արեան,
 Կը թափառէին,
 Արիւնի համբով շահելու իրենց
 Հանապազօրեան:

Անտոն ու անցեղ,
 Հազար կը մնար իբրեւ հոս անգոր
 Իսմայիլին հետ,
 Հաշիմ արքայի հովանւոյն ներքեւ:

Նեղոսի ավէն փախած իշխանն այդ,
 Անգղ էր անարկու
 Անապատներու,
 Ուր կ'ուզէր հիմնել իշխանութիւնն իր
 Զոր չէր յաջողած բուրգերու ոտին:
 Եւ այդ փափաքին հասնելու համար
 Կիրարկած էր ան,
 Նենգութիւնն ու դաւ,
 Բազուկ ու դաշոյն:
 Հօր պէտք էր ան ցեղախումբերու,
 Որոնք բուրգերու երկրին շուրջ շարուած,
 Կը սպասէին լուռ
 Նման գայլերու վոհմակին հօթի:

Դեռ հոր էր առած իրեն իբրեւ կին,
 Մեռած իշխանի մը հարուստ այրին,
 Ընդդէմ օրէնքին եւ աւանդութեան
 Անապատներու:

Անցան տարիներ,
 Մեծցաւ Իսմայիլ,
 Հաւիմ իշխանի վրանին ներքեւ
 Իբրեւ որդեգիր:
 Սոսկում կ'առքէր ան բոլոր ցեղերուն,
 Հաւիմի կողին երբ կը մղէր մահս
 Յեղերուն ընդդէմ
 Մեծ անապատին:
 Խորն իր հոգիին երբեմն սակայն
 Կ'անէր, կը շողար
 Փայլակ մ'անծանօթ,
 Չայնը արիւնին տոնին պայազատ
 Իշխանական հօր:

Հակառակ փառքին,
 Յաղթանակներու, իսկուր էր Հաւիմ,
 Թախիծ մ'անտանձան կ'անէր կը մեծնար
 Իր հոգիին խոր,
 Ծաղիկ մը ինչպէս աւերակներէն՝
 Գլուխն առած վեր:
 Զունէր ան զաւակ,
 Խոստումն այն անոյժ
 Որ կը զօղէ մեզ ապառնիին մեծ:
 Երազած էր ան,
 Տարիներ երկար ծաղիկն իր արեան,
 Որ իրմէն յետոյ
 Պիտի գար իշխել
 Անապատներու ցեղերուն բոլոր,
 Կրելով ուսին իր մասաղաթի,
 Տիրապետութեան ծիրանին շրթեղ:

Տեսում եւ անգոր,
 Կրակներուն մէջ իր մտածումին,
 Եւ ուսայինն դէմ այլեւս անաւարտ
 Իր խեղճ երազին,
 Կը հիւծէր Հաւիմ մոմի մը նման՝
 Որ մութին դիմաց
 Կը մաւի քիչ քիչ:

Դէմքն իր ակօսուած ժամանակներու
 Աւերէն անբոյժ,
 Մօրուքն ըսպիտակ ինչպէս ովկիանի
 Փրփուրը փախչող հովերու բերնին,
 Առանց նրկելու
 Կաղնին հասակին:
 Տեղեակ էր անի,
 Տրտում անցեալին քաջն Իսմայիլի,
 Թէ զաւակն էր ան՝
 Իշխողին հրգօր այն հիւսիսային,
 Որուն համբաւէն կը դողդըղային,
 Հեռու եւ մօտիկ
 Իշխաններ բոլոր:

Եւ սէրն որ իր մէջ ծընած էր արդէն
 Հասաւ իր լըման,
 Երբ որ մը անոնք,
 Հաշիմ, Իսմայիլ,
 Որսի միջոցին կը հալածէին,
 Եղջերուներու երամ մը ամբողջ,
 Յանկարծ լսեցին գոռոցն անարկու
 Առիւծի մը էգ,
 Որ նետաչափ մը իրենցմէ հեռու
 Կեցած կը սպառնար,
 Նայուածով պողպատ:
 Հաշիմ շփոթած
 Կը նայէր անգօր գազանին անեղ,
 Որ բացած երախ կը նետուէր առաջ,
 Իր քումբը քակած
 Հեղեղի նման:
 Իսմայիլ խիզախ, ժայռի պէս կեցած
 Նետերով խոցեց կուրծքը գազանին,
 Յետոյ լախսովն իր փերեց զանկն անոր:
 Հաշիմ հիասթափ չէր կրնար հաւատ
 Իր աչքներուն:

Այս պատահարէն շարքներ յետոյ,
 Կը մեռնէր Հաշիմ,
 Ընտրելէ յետոյ իրեն ժառանգորդ,
 Հերոսն Իսմայիլ:

ԵՂԻՎԱՐԴ